

UNIVERSITATEA "TIBISCUS" DIN TIMIȘOARA
FACULTATEA DE PSIHOLOGIE

FIȘA DISCIPLINEI
"METODOLOGIA CERCETĂRII CALITATIVE"

Anul universitar
2023 - 2024

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	UNIVERSITATEA TIBISCUS din TIMIȘOARA
1.2. Facultatea	PSIHOLOGIE
1.3. Departamentul	PSIHOLOGIE
1.4. Domeniul de studii	Psihologie
1.5. Ciclul de studii	Licență – 3 ani
1.6. Programul de studii/Calificarea	Psihologie / Licențiat în psihologie
1.7. Anul universitar	2023-2024

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei	METODOLOGIA CERCETĂRII CALITATIVE						
2.2. Codul disciplinei	LPS133						
2.3. Titularul activității de curs	Lect. univ. dr. Teodor VOICU						
2.4. Titularul activității de laborator	Lect. univ. dr. Teodor VOICU						
2.5. Anul de studiu	I	2.6. Semestrul	I	2.7. Tipul de evaluare	E1	2.8. Regimul disciplinei	DC

3. Timpul total estimat

3.1. Numărul de ore pe săptămână	3	din care 3.2. curs	2	3.3. seminar/ laborator	1
3.4. Total ore din planul de învățământ	42	din care 3.5. curs	28	3.6. seminar/ laborator	14
Distribuția fondului de timp					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					14
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platforme electronice de specialitate și pe teren					6
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					7
Tutoriat					2
Examinări					2
Alte activități					2
3.7. Total ore studiu individual					33
3.8. Total ore pe semestru					75
3.9. Numărul de credite					3

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	-
4.2. de competențe	-

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Participare activă directă sau on-line prin aplicația agreată de universitate
5.2. de desfășurare a seminarului/laboratorului	Lectura bibliografiei recomandate Documentare suplimentară Elaborarea și susținerea prezentărilor planificate Participare activă directă sau on-line prin aplicația agreată de universitate

6. Competențe specifice acumulate

6.1. Competențe profesionale	CP1. Operarea cu concepte fundamentale din domeniul psihologiei; CP2. Proiectare și realizarea unui demers de cercetare în psihologie.
------------------------------	---

6.2. Competențe transversale	CT1. Exercițarea sarcinilor profesionale conform principiilor deontologice specifice în exercițarea profesiei.
------------------------------	---

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1. Obiectivul general al disciplinei	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Furnizarea de cunoștințe fundamentale și de specialitate în domeniul psihologiei, în vederea înțelegerii și aplicării principalelor cunoștințe, metode și tehnici specifice cercetării calitative și formării principalelor deprinderi și atitudini necesare unui psiholog care derulează cercetări psihologice.
7.2. Obiectivele specifice	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Utilizarea unor noțiuni fundamentale și specifice domeniilor psihologiei teoretice și aplicate în activitatea de cercetare; ➤ Integrarea și utilizarea metodelor de cercetare din psihologie - observația, metodele experimentale și clinice, ancheta, interviul - în cadrul unor proiecte de cercetare; ➤ Inițierea în utilizarea testelor psihologice și a altor instrumente de evaluare psihologică; ➤ Oferirea de servicii psihologice validate științific prin apelul la metode de cercetare și de analiză a datelor; ➤ Dezvoltare personală și profesională prin deprinderea de competențe psihologice și transversale.

8. Conținuturi

8.1. Curs	Metode de predare	Observații
1. Recomandări metodologice generale. Cum alegem între cantitativ și calitativ? Planificarea unei cercetări calitative.	Expunerea interactivă, problematizarea, exemplificarea, instruire pas cu pas	2 ore Voicu, T., "Metodologia cercetării calitative" Pag. 4-10
2. Eșantionarea. Înregistrarea datelor. Rolul asumat de cercetător. Validitatea cercetărilor calitative.	Expunerea interactivă, problematizarea, exemplificarea, instruire pas cu pas	2 ore Voicu, T., "Metodologia cercetării calitative" Pag. 5-16
3. Metode de cercetare calitativă. Metoda fenomenologică.	Expunerea interactivă, problematizarea, exemplificarea, instruire pas cu pas	2 ore Voicu, T., "Metodologia cercetării calitative" Pag. 17-18
4. Metoda teoriei empirice.	Expunerea interactivă, problematizarea, exemplificarea, instruire pas cu pas	2 ore Voicu, T., "Metodologia cercetării calitative" Pag. 19-21
5. Metoda etnografică.	Expunerea interactivă, problematizarea, exemplificarea, instruire pas cu pas	2 ore Voicu, T., "Metodologia cercetării calitative" Pag. 22-23
6. Metoda biografică.	Expunerea interactivă, problematizarea, exemplificarea, instruire pas cu pas	2 ore Voicu, T., "Metodologia cercetării calitative" Pag. 24-25
7. Studiul de caz.	Expunerea interactivă, problematizarea, exemplificarea, instruire pas cu pas	2 ore Voicu, T., Anghel, Z.M., "Metode și tehnici de

		<i>cercetare în psihologie</i> Pag. 111-116
8. Tehnici de recoltare a datelor. Observația.	Expunerea interactivă, problematizarea, exemplificarea, instruire pas cu pas	2 ore Voicu, T., Anghel, Z.M., "Metode și tehnici de cercetare în psihologie" Pag. 24-30
9. Interviu.	Expunerea interactivă, problematizarea, exemplificarea, instruire pas cu pas	2 ore Voicu, T., Anghel, Z.M., "Metode și tehnici de cercetare în psihologie" Pag. 31-38
10. Focus grupul.	Expunerea interactivă, problematizarea, exemplificarea, instruire pas cu pas	2 ore Voicu, T., "Metodologia cercetării calitative" Pag. 31-33
11. Analiza documentelor.	Expunerea interactivă, problematizarea, exemplificarea, instruire pas cu pas	2 ore Voicu, T., "Metodologia cercetării calitative" Pag. 34
12. Analiza materialelor audio/video.	Expunerea interactivă, problematizarea, exemplificarea, instruire pas cu pas	2 ore Voicu, T., "Metodologia cercetării calitative" Pag. 35
13. Analiza și interpretarea datelor calitative.	Expunerea interactivă, problematizarea, exemplificarea, instruire pas cu pas	2 ore Voicu, T., "Metodologia cercetării calitative" Pag. 36-37
14. Raportul de cercetare. Structură și redactare	Expunerea interactivă, problematizarea, exemplificarea, instruire pas cu pas	2 ore Voicu, T., "Metodologia cercetării calitative" Pag. 119-126

Bibliografie obligatorie:

- Anucuța, P., (2000), *Metode de cercetare psihologică a personalității*, Timișoara, Editura Augusta;
- Chelcea, S., (2001), *Metodologia cercetării psihologice*, București, Editura Economică;
- Clinciu, I.A., (2005), *Psihodiagnostic*, Brașov: Editura Universității "Transilvania";
- Dafinoiu, I., (2002), *Personalitatea. Metode de abordare clinică. Observația și interviul*, Iași, Editura Polirom;
- Dafinoiu, I. (2007), *Personalitatea. Metode calitative de abordare: Observația și interviul*, Iasi, Editura Polirom;
- Enea, V., Dafinoiu, I., (2017), *Evaluarea psihologică – Manualul psihologului clinician*, Iași, Editura Polirom;
- Frost, N. (2011a), *Qualitative Research in Psychology* în N. Frost (Ed.), *Qualitative Research Methods in Psychology: Combining Core Approaches* (pp. 3-15). Maidenhead, Open University Press.
- Frost, N. (2011b). *Writing Up Pluralistic Qualitative Research*. în N. Frost (Ed.), *Qualitative Research Methods in Psychology, Combining Core Approaches* (pp. 161-184). Maidenhead: Open University Press.
- Hăvârneanu, C. (2007). *Cunoașterea psihologică a persoanei. Posibilități de utilizare a computerului în psihologia aplicată*, Iași:, Editura Polirom;
- Mills, J., Bonner, A., & Francis, K. (2006). *The Development of Constructivist Grounded Theory*, *International Journal of Qualitative Methods*, 5(1), 1-10;
- Myers, M. (2000), *Qualitative Research and the Generalizability Question: Standing Firm with*

Proteus. The Qualitative Report, 4(3/4) (<http://www.nova.edu/ssss/QR/QR4-3/myers.html>);

- Nolas, S.-M. (2011), *Grounded Theory Approaches*. în N. Frost (Ed.), *Qualitative Research Methods in Psychology: Combining Core Approaches* (pp. 16-43). Maidenhead: Open University Press;
- Shinebourne, P. (2011), *Interpretative Phenomenological Analysis*. în N. Frost (Ed.), *Qualitative Research Methods in Psychology: Combining Core Approaches* (pp. 44-65), Maidenhead: Open University Press.
- Smithson, J. (2008), *Focus Group* în P. Alasuutari, L. Bickman, & J. Brannen (Eds.), *The SAGE Handbook of Social Research Methods* (pp. 357-370), SAGE Publications;
- Voicu, T., Anghel, Z.V., (2013), *Metode de cercetare în psihologie*, Timișoara, suport de curs;
- Voicu, T., (2019), *Metodologia cercetării calitative*, Timișoara, suport de curs;
- Yin, R. K., (2011), *Qualitative research from start to finish*, New York, London, The Guilford Press

Bibliografie opțională

- Albu, M., (1999), *Minighid pentru elaborarea lucrărilor științifice în psihologie*, Cluj-Napoca, Editura Clusium;
- Băban, A., (2002), *Metodologia cercetării calitative*, ClujNapoca, Editura Presa Universitară Clujeană;
- David, D., (2006) , *Metodologia cercetării clinice. Fundamente*, Iași, Editura Polirom;
- Howith, D., Cramer, D., (2006), *Introducere în SPSS pentru psihologie*, Iași, Editura Polirom;
- Popa, M., (2008), *Statistică pentru psihologie – teorie și aplicații SPSS*, Iași: Editura Polirom.

8.2. Laborator	Metode de seminarizare	Observații
1. Diferențe specifice tipurilor de cercetări. Erori de montaj.	Studii de caz, dezbateri , analiză critică a erorilor și limitelor	2 ore Voicu, T., "Metodologia cercetării calitative" Pag. 4-10
2. Studii de caz. Aplicații practice asupra eticii cercetării	Studii de caz, dezbateri.	2 ore Voicu, T., Anghel, Z.M., "Metode și tehnici de cercetare în psihologie" Pag. 111-116
3. Observația	Exerciții privind înregistrarea și interpretarea datelor obținute prin observație.	2 ore Voicu, T., Anghel, Z.M., "Metode și tehnici de cercetare în psihologie" Pag. 24-30
4. Analiza documentelor	Exerciții de analiză a produselor activității	2 ore Voicu, T., Anghel, Z.M., "Metode și tehnici de cercetare în psihologie" Pag. 39-45
5. Analiza materialelor audio/video	Exerciții de analiză a înregistrărilor video	2 ore Voicu, T., "Metodologia cercetării calitative" Pag. 35
1. Interviu	Aplicație practică de construire a interviului structurat și nestructurat.	2 ore Voicu, T., Anghel, Z.M., "Metode și tehnici de cercetare în psihologie" Pag. 31-38
7. Elaborarea unui articol de cercetare	Expunere, dezbateri	2 ore Voicu, T., "Metodologia cercetării calitative"

Bibliografie obligatorie:

- Anucuța, P., (2000), *Metode de cercetare psihologică a personalității*, Timișoara, Editura Augusta;
- Chelcea, S., (2001), *Metodologia cercetării psihologice*, București, Editura Economică;
- Clinciu, I.A., (2005), *Psihodiagnostic*, Brașov: Editura Universității “Transilvania”;
- Dafinoiu, I., (2002), *Personalitatea. Metode de abordare clinică. Observația și interviul*, Iași, Editura Polirom;
- Dafinoiu, I. (2007), *Personalitatea. Metode calitative de abordare: Observația și interviul*, Iasi, Editura Polirom;
- Enea, V., Dafinoiu, I., (2017), *Evaluarea psihologică – Manualul psihologului clinician*, Iași, Editura Polirom;
- Frost, N. (2011a), *Qualitative Research in Psychology* în N. Frost (Ed.), *Qualitative Research Methods in Psychology: Combining Core Approaches* (pp. 3-15). Maidenhead, Open University Press.
- Frost, N. (2011b). *Writing Up Pluralistic Qualitative Research*. în N. Frost (Ed.), *Qualitative Research Methods in Psychology, Combining Core Approaches* (pp. 161-184). Maidenhead: Open University Press.
- Hăvârneanu, C. (2007). *Cunoașterea psihologică a persoanei. Posibilități de utilizare a computerului în psihologia aplicată*, Iași:, Editura Polirom;
- Mills, J., Bonner, A., & Francis, K. (2006). *The Development of Constructivist Grounded Theory*, *International Journal of Qualitative Methods*, 5(1), 1-10;
- Myers, M. (2000), *Qualitative Research and the Generalizability Question: Standing Firm with Proteus*. *The Qualitative Report*, 4(3/4) (<http://www.nova.edu/ssss/QR/QR4-3/myers.html>);
- Nolas, S.-M. (2011), *Grounded Theory Approaches*. în N. Frost (Ed.), *Qualitative Research Methods in Psychology: Combining Core Approaches* (pp. 16-43). Maidenhead: Open University Press;
- Shinebourne, P. (2011), *Interpretative Phenomenological Analysis*. în N. Frost (Ed.), *Qualitative Research Methods in Psychology: Combining Core Approaches* (pp. 44-65), Maidenhead: Open University Press.
- Smithson, J. (2008), *Focus Group* în P. Alasuutari, L. Bickman, & J. Brannen (Eds.), *The SAGE Handbook of Social Research Methods* (pp. 357-370), SAGE Publications;
- Voicu, T., Anghel, Z.V., (2013), *Metode de cercetare în psihologie*, Timișoara, suport de curs;
- Voicu, T., (2019), *Metodologia cercetării calitative*, Timișoara, suport de curs;
- Yin, R. K., (2011), *Qualitative research from start to finish*, New York, London, The Guilford Press

Bibliografie opțională

- Albu, M., (1999), *Minighid pentru elaborarea lucrărilor științifice în psihologie*, Cluj-Napoca, Editura Clusium;
- Băban, A., (2002), *Metodologia cercetării calitative*, ClujNapoca, Editura Presa Universitară Clujeană;
- David, D., (2006) , *Metodologia cercetării clinice. Fundamente*, Iași, Editura Polirom;
- Howith, D., Cramer, D., (2006), *Introducere în SPSS pentru psihologie*, Iași, Editura Polirom;
- Popa, M., (2008), *Statistică pentru psihologie – teorie și aplicații SPSS*, Iași: Editura Polirom.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- ✓ Tematica disciplinei a fost stabilită ținând cont de: documentele ARACIS, tematicile propuse de alte facultăți de profil din țară și străinătate și de cerințele marilor angajatori și asociațiilor profesionale, cum ar fi Colegiul Psihologilor din România.
- ✓ Conținutul disciplinei corespunde curriculei din alte centre universitare, din țară sau Uniunea Europeană.
- ✓ Conținuturile practice (lucrări de laborator) corespund cerințelor de pe piața locală a muncii.

10. Evaluare

Tip de activitate	10.1. Criterii de evaluare	10.2. Metode de evaluare	10.3. Pondere din nota finală
10.4. Curs	<ul style="list-style-type: none"> - Calitatea răspunsurilor la proba scrisă; - Utilizarea adecvată a conceptelor, teoriilor, orientărilor și tendințelor științifice specifice ariilor tematice ale disciplinei <i>Metodologia cercetării calitative</i>; - Argumentarea statului de știință al psihologiei prin analiza ipostazelor actuale ale cercetării calitative; - Argumentarea ideilor teoretice prin exemplificări la nivelul activității concrete de cercetare calitativă. 	Analiza unui articol privind cercetarea în psihologie	70 %
10.5. Seminar/ laborator	<ul style="list-style-type: none"> - Corectitudinea elaborării și prezentării metodei selectate; - Implicare și manifestare activă în cadrul activităților de seminar; - Pregătirea și prezentarea temelor din programa disciplinei; - Utilizarea adecvată a terminologiei specifice pe parcursul analizei situațiilor concrete de cercetare calitativă; - Analiza/ interpretarea documentelor curriculare; - Manifestarea creativității, abilităților de comunicare 	<p>Analiza produselor activităților de seminar.</p> <p>Intervențiile/implicarea studenților pe parcursul activităților de seminar.</p>	30 %

	prin construirea de ipoteze, soluții și interpretări privind cercetarea calitativă.		
10.5. Standard minim de performanță			
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Standarde minime pentru nota 5:</i> <ul style="list-style-type: none"> - cunoștințe minime ale domeniului studiat: <ul style="list-style-type: none"> ○ să evidențieze caracteristicile prin care se diferențiază metodele de cercetare calitativă de cele din cercetarea cantitativă; ○ să descrie diferitele tipuri de cercetări calitative în psihologie; - obținerea punctajului minim la activități de seminar și a punctajului minim la testul scris (nota 5). • <i>Standarde pentru nota 10:</i> <ul style="list-style-type: none"> - implicare și participare activă la activitățile de curs și seminar; - cunoștințe temeinice, capacitate de realizare a transferurilor și utilizarea adecvată a terminologiei specifice pe parcursul analizei situațiilor concrete: <ul style="list-style-type: none"> ○ să cunoască și să definească obiectivele cercetării în psihologie; ○ să dobândească deprinderi privind utilizarea unor noțiuni fundamentale și specifice domeniilor psihologiei teoretice și aplicate în activitatea de cercetare calitativă în psihologie; ○ să descrie diferitele tipuri de cercetări calitative în psihologie; ○ să evidențieze caracteristicile prin care se diferențiază metodele de cercetare calitativă; ○ să cunoască și să descrie structura și succesiunea etapelor unei cercetări calitative; ○ să cunoască instrumentele și tehnicile adecvate în realizarea cercetării în funcție de tipul acesteia; ○ să integreze și să utilizeze metodele de cercetare din psihologie - observația, metodele experimentale și clinice, ancheta, interviul - în cadrul unor proiecte de cercetare; ○ să elaboreze și să verifice ipotezele cercetării; ○ să cunoască și să aplice normele etice și deontologice în metodele de cercetare în psihologie. 			

Data completării

20.09.2023

Semnătura titularului de curs

.....

Semnătura titularului seminar

.....

Data avizării în departament

29.09.2023

Semnătura directorului de departament

.....